

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проекту Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність” та деяких законів України щодо удосконалення деяких положень”

I. Визначення проблеми

З метою гармонізації національного законодавства у сфері аудиту з положеннями Директиви Європейського Парламенту та Ради (ЄС) від 17.05.2006 № 2006/43/ЄС про обов’язковий аудит річної звітності та консолідованої звітності та Регламенту Європейського парламенту та Ради (ЄС) від 16.04.2014 № 537/2014 про конкретні вимоги стосовно обов’язкового аудиту суспільно значимих суб’єктів господарювання прийнято Закон України від 21.12.2017 № 2258-IX “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність” (далі – Закон), яким запроваджено нову модель системи регулювання аудиторської діяльності в Україні.

На виконання вимог Закону в Україні запроваджено оптимально збалансовану модель суспільного нагляду та саморегулювання аудиторської діяльності, зокрема, утворено державну установу “Орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю” (далі – ОСНАД), яка відповідає за здійснення суспільного нагляду за аудиторською діяльністю в Україні, забезпечено ведення єдиного Реєстру аудиторів та суб’єктів аудиторської діяльності, а також створено комісію з атестації, яка здійснює атестацію аудиторів та визначає порядок безперервного професійного навчання аудиторів.

Під час практичної реалізації норм Закону та результатів діяльності, створених органів системи суспільного нагляду за аудиторською діяльністю, виявлено певні неузгодженості норм Закону із положеннями інших законів України (у тому числі у зв’язку з внесеними змінами до них), а також з вимогами європейського законодавства у сфері аудиторської діяльності, тому виникла необхідність в удосконаленні деяких норм Закону.

На виконання пункту 119 Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2021 рік, затвердженого Постановою Верховної Ради України від 02.02.2021 № 1165-IX, пункту 259 Плану пріоритетних дій Уряду на 2021 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 № 276-р, Міністерство фінансів України розробило проект Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність” та деяких законів України щодо удосконалення деяких положень”.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B040000065FC2E00F4C69200](#)

Підписувач [Марченко Сергій Михайлович](#)

Дійсний з [29.03.2021 10:34:30](#) по [29.03.2023 10:34:30](#)

Міністерство фінансів України

41040-06-5/17562 від 04.06.2021

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	-	+
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-
У тому числі суб'єкти малого підприємництва	-	+

Врегулювання зазначеного питання не може бути здійснено за допомогою: ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно нормативно-правовими актами; діючих регуляторних актів, оскільки в них така норма відсутня.

II. Цілі державного регулювання

Ціллю державного регулювання є:

уточнення вимог до аудитора та аудиторської фірми, а також умов надання аудиторських послуг, удосконалення положення щодо інформації, яка наводиться в аудиторському звіті за результатами обов'язкового аудиту фінансової звітності підприємства;

встановлення вимоги щодо подання в єдиному електронному форматі аудиторського звіту, підготовленого за результатами аудиту фінансової звітності (консолідованої фінансової звітності), щодо якої встановлено обов'язок складання і подання на основі таксономії фінансової звітності за міжнародними стандартами в єдиному електронному форматі;

уточнення повноважень та вимог до діяльності ОСНАД, у тому числі формування та функціонування Ради нагляду та Інспекції із забезпечення якості; удосконалення норм щодо порядку атестації аудиторів;

удосконалення положень щодо особливостей проведення обов'язкового аудиту та аудиту підприємств, що становлять суспільний інтерес, відповідно до вимог європейського законодавства, зокрема щодо тривалості завдання з обов'язкового аудиту фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес, та оприлюднення інформації про аудиторські комітети або органи (підрозділи), на які покладаються відповідні функції;

уточнення положень щодо процедури контролю якості аудиторських послуг, щодо професійної відповідальності аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, а також порядку дисциплінарного провадження.

посилення відповідальності за порушення порядку призначення суб'єкта аудиторської діяльності для проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес;

приведення у відповідність з нормами інших законів України.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Залишити без змін
Альтернатива 2	Прийняти законопроект

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні, оскільки збереження існуючого стану не забезпечить досягнення цілей державного регулювання і не забезпечить вирішення проблеми	Відсутні
Альтернатива 2	Наявні, оскільки прийняття законопроекту дасть змогу: забезпечити досягнення цілей державного регулювання, що повною мірою відповідає потребам у вирішенні проблеми; привести норми національного законодавства у відповідність із законодавством Європейського Союзу, зокрема до положень Директиви ЄС № 2006/43/ЄС та Регламенту ЄС № 537/2014; удосконалити правові засади аудиту фінансової звітності, провадження аудиторської діяльності в Україні та регулювання відносин, що виникають при її здійсненні	Відсутні, оскільки розробка, погодження та прийняття регуляторного акта здійснюється посадовими особами відповідних державних органів в межах їхньої компетенції, що не потребує додаткових витрат бюджету на додаткову оплату праці відповідних спеціалістів

Проект Закону не розповсюджується на сферу інтересів громадян

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні / Малі / Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	0	886*	886
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	0%	100%	100%

* За даними Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, кількість суб'єктів аудиторської діяльності (<https://www.apu.com.ua>) станом на 28.05.2021 становить 886 одиниць, кількість суб'єктів аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит, становить 230 одиниць.

Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають проводити обов'язковий аудит підприємств, що становлять суспільний інтерес, які, ураховуючи вимоги статті 23 Закону України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність" в частині внутрішньої організації суб'єктів аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит, умовно можна віднести до середніх підприємств.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Відсутні
Альтернатива 2	Підвищення рівня довіри до діяльності аудиторів та аудиторських компаній, а також сприяння виходу суб'єктів аудиторської діяльності України на європейські ринки, у тому числі за рахунок визнання еквівалентності систем регулювання аудиторської діяльності	Відсутні

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Не дозволяє досягнути поставлених цілей державного регулювання, оскільки не забезпечується вирішення проблеми

Альтернатива 2	4	Дозволяє досягнути поставлених цілей, що, у свою чергу, забезпечить ефективність системи регулювання аудиторської діяльності, унеможливить надання неякісних аудиторських послуг, підвищить рівень прозорості та достовірності фінансової звітності емітентів цінних паперів, банків, страхових компаній, інших публічних компаній, у тому числі державних підприємств, що сприятиме позитивному інвестиційному клімату в Україні та відкриє українським аудиторам та аудиторським компаніям України доступ на європейські ринки
----------------	---	--

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Відсутні	Відсутні	Є найгіршою з альтернатив, оскільки не забезпечує досягнення цілей державного регулювання
Альтернатива 2	<p>Для держави: удосконалення правових засад регулювання аудиторської діяльності в Україні забезпечить проведення суб'єктами аудиторської діяльності обов'язкового аудиту річної фінансової звітності підприємств, у тому числі, що становлять суспільний інтерес, відповідно до Закону, який відповідає вимогам Європейського Союзу, міжнародним стандартам та найкращій світовій практиці</p> <p>Для суб'єктів господарювання: підвищення рівня довіри до діяльності аудиторів та аудиторських компаній, сприяння виходу</p>	<p>Для держави: реалізація не потребує витрат з державного бюджету</p> <p>Для суб'єктів господарювання: реалізація не потребує додаткових витрат</p>	Є найбільш оптимальною серед запропонованих альтернатив, оскільки дає змогу повністю досягнути поставлених цілей державного регулювання

	суб'єктів аудиторської діяльності України на європейські ринки за рахунок визнання еквівалентності систем регулювання аудиторської діяльності		
--	---	--	--

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

1. Механізм дії регуляторного акта.

Основним механізмом для розв'язання визначеної проблеми є прийняття регуляторного акта та фактична реалізація його положень.

Прийняття регуляторного акта забезпечить удосконалення системи регулювання аудиторської діяльності, підвищить рівень прозорості та достовірності фінансової звітності емітентів цінних паперів, банків, страхових компаній, інших публічних компаній, у тому числі державних підприємств, що в свою чергу сприятиме позитивному інвестиційному клімату в Україні.

2. Організаційні заходи впровадження регуляторного акта в дію.

Для впровадження регуляторного акта необхідно забезпечити інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення на офіційному вебсайті Міністерства фінансів України.

Ризику впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає.

Досягнення цілей не передбачає додаткових організаційних заходів.

Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії акта не прогнозується.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які мають проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація регуляторного акта не передбачає додаткових фінансових витрат органів державної влади та громадян.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін набрання чинності регуляторним актом – з дня, наступного за днем його офіційного опублікування.

Строк дії акта – постійно.

Строк дії акта може бути обмежено лише втратою чинності Законом.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Розмір надходжень до Державного та місцевих бюджетів, пов'язаних з дією

акта, – не передбачається.

Дія регуляторного акта поширюється на суб'єктів аудиторської діяльності, зокрема, які включені до розділу IV Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності.

Показниками результативності дії регуляторного акта є:

кількість суб'єктів аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит;

кількість суб'єктів аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит підприємств, що становлять суспільний інтерес;

кількість суб'єктів аудиторської діяльності, які пройшли перевірку з контролю якості аудиторських послуг;

кількість суб'єктів аудиторської діяльності, які не пройшли перевірку з контролю якості аудиторських послуг;

кількість створених аудиторських комітетів та органів (підрозділів), на які покладено відповідні функції;

кількість, складених протоколів про адміністративні правопорушення за порушення статей 163¹⁶ та 166²⁶ Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Рівень поінформованості суб'єктів господарювання стосовно основних положень регуляторного акта – високий.

Проект акта розміщено на офіційному вебсайті Міністерства фінансів України (<https://mof.gov.ua/>)

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності акта (у разі його прийняття) здійснюватиметься з періодичністю, визначеною Законом України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”.

Базове відстеження результативності акта буде проведено до набуття ним чинності за соціологічним методом шляхом збору та аналізу пропозицій та зауважень суб'єктів господарювання.

Повторне відстеження планується здійснити через рік шляхом аналізу соціологічних даних, але не пізніше ніж через два роки після набуття чинності регуляторним актом, у результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження.

Періодичне відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

У разі встановлення за результатами відстеження не врегульованих та проблемних питань буде розглядатись можливість їх розв'язання шляхом внесення відповідних змін.